РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 10 юли 2007 година

относно държавна помощ C 19/06 (ex NN 29/06), приложена от Словения за Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

(нотифицирано под номер C(2007) 3227)

(само текстът на словенски език е автентичен)

(Текст от значение за ЕИП)

(2008/91/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално алинея първа от член 88, параграф 2 от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като призова заинтересованите страни да представят своите коментари в съответствие горепосочените разпоредби [1],

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) На 1 декември 2004 г. Комисията получи жалба, в която се твърди за предоставена държавна помощ на предприятието за обработка на дървесина Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (наричани оттук нататък „Javor Pivka“).

(2) Жалбата се отнася до финансовите мерки, определени за Javor Pivka на 27 май 2004 г с решение на словенското правителство в съответствие с член 21 от словенския закон за управление на държавната помощ за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение. Понататък се оказа, че Комисията не е уведомена за тази мярка на основанието, че тя е била одобрена от словенската междуведомствена експерта комисия за държавни помощи на 23 април 2004 г., тоест преди присъединяването. Но при условие, че съответният критерий за решаването кога е предоставена държавната помощ е юридически обвързващият акт, по силата на който компетентният национален орган поема задължението да отпусне помощ, Комисията счете, че мярката представлява нова държавна помощ и поради това за нея би следвало да е изпратено уведомление съгласно член 88 от Договора за ЕО и тя да бъде оценена в съответствие с член 87 от Договора за ЕО. [2]

(3) С писмо с дата 16 май 2006 г., Комисията информира Словения, че е решила да предприеме процедурата, определена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО по отношение на помощта.

(4) Решението на Комисията за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* [3]. Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си относно помощта.

(5) Комисията не получи никакви мнения от заинтересовани страни.

(6) Словения представи своето мнение с писмо от 17 юли 2006 г. Комисията изиска допълнителна информация с писмо от 23 февруари 2007 г. (справка D/50797), която бе представена с писмо от 23 април 2007 г. Освен това, на 28 юни 2006 г. беше проведена среща между представители на служби на Комисията и на словенските органи.

II. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

1. Бенефициерът

(7) Javor Pivka произвежда полуготови дървесни продукти и мебели. Намира се в областта Pivka в Словения, която е подпомагана област по смисъла на член 87, параграф 3, буква а) от Договора за ЕО. През 2003 г. предприятието е имало около 800 служители. Има четири дъщерни предприятия, които са изцяло негова собственост.

(8) Собствеността на предприятието е разпределена между около 1 264 акционери, от които 9 инвестиционни компании или други юридически лица държат 60 %, а останалите 40 % са разпределени между 1 255 акционери, никой от които не притежава повече от 1 %. [4]

---

[1] ОВ C 194, 18.8.2006 г., стр. 26.

[2] Подробности по процедурата бяха описани в решението за откриване на процедурата (вж. бележка под линия 1) и остават актуални за целите на настоящото решение.

[3] Сравнете с бележка под линия 1.

[4] Данните са към 30 януари 2004 г.

(9) В годините, довели до предоставянето на държавна помощ, Javor Pivka е изпитало финансови затруднения. Главните финансови и производствени показатели са дадени в таблицата по-долу:

Таблица 1

Финансови показатели на Javor Pivka

Показател (в хиляди SIT) (*)	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Нетни приходи от продажби	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Готова продукция по описи, незавършени продукти	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Нетни оперативни резултати	56 566	– 137 030	– 303 729	– 578 268
Натрупана печалба/загуба	56 566	– 80 464	– 384 193	– 962 461
Поток на парични средства	480 468	333 324	104 522	– 162 879

(*) Превръщането на сумите от SIT в EUR е чисто индикативно и е базирано на обменен курс 1 EUR = 240 словенски толара (SIT).

2. **Програма за преструктуриране**

(10) За преодоляване на своите затруднения през април 2004 г. Javor Pivka представи на министерството на икономиката план за преструктуриране, обхващащ периода 2004 г.—2008 г.

(11) Предприятието посочи, че трудностите му са се дължали на недостатъчната му конкурентоспособност, като се е сблъскало с внос от производители с ниски производствени разходи от развиващи се държави на неговите традиционни експортни пазари (по-специално Германия и САЩ). За да отговори на тази конкуренция и да възвърне своята жизнеспособност, Javor Pivka установява, че се нуждае от повишаване на производителността чрез технологично модернизиране и намаляване на разходите, както и от пренасочване към нови позиции в по-високо печеливши пазарни ниши, а и към нови географски пазари.

(12) За тази цел в програмата за преструктуриране са били предвидени следните мерки:

(13) *Технологично преструктуриране*: Това е свързано с пълна модернизация на остарялото оборудване и производствените програми. Целта е била не да се увеличат мощностите, а да се повиши производителността и да се отговори на изискванията на клиентите чрез въвеждането на нови продукти и адаптирането към екологичните производствени стандарти. Новите производствени съоръжения също биха позволили на предприятието да премине от междинни продукти към продукти с по-висока степен на преработка с по-голяма добавена стойност (по-специално при програмата за производство на шперплат). Разходите по тази част от плана за преструктуриране е трябвало да се покрият, както следва: 50 % от банкови кредити, обезпечени с гаранция от държавата, а останалите 50 % — от собствени средства на Javor Pivka.

(14) *Преструктуриране на работната сила*: Тази част на плана е предвиждала намаляване на работната сила с около 100 съкратени работни места (за които се полага обезщетение) и обучение на останалите 700 служители за адаптиране на техните умения към новите изисквания на програмата за преструктуриране.

(15) *Преглед на маркетинговата стратегия*: Друг елемент на плана за преструктуриране е бил адаптирането към промяната в търсенето и конкуренцията на старите пазари на предприятието чрез пренасочването му към нови по-доходни пазарни ниши и навлизането на нови пазари (Русия, набелязана специално за мебели, и Югоизточна Европа). По отношение на продуктите, предприятието е имало намерение да съсредоточи своето внимание върху допълнително обработен шперплат, специален шперплат за строителната индустрия, а в мебелния сектор — към специализирани столове за болници, домове за възрастни хора и други подобни пособия.

(16) *Реорганизация на структурите на предприятието*: Възвръщането към жизнеспособност изисква също известна реорганизация на *предприятието* (например, сливане на дъщерните предприятия и подобряване на контрола върху разходите чрез централизиране на стопанската дейност по продажбите, покупките и финансите). Разходите по тези мерки е трябвало да бъдат покрити изцяло със собствени ресурси от Javor Pivka.

(17) *Финансово преструктуриране*: Недостатъчната ликвидност е довела до натрупващи се пасиви и растящи финансови задължения. Целта на финансовото преструктуриране е била преобразуването на източниците за финансиране на предприятието и неговите погасителни схеми, за да се гарантира неговата текуща и дългосрочна платежоспособност. Дейностите са били насочени към разсрочване на дългове, намаляване на лихвените проценти, удължаване на крайни срокове за възстановяване на средства и получаване на мораториум върху изплащането на главницата.

3. **Разходи и финансиране на преструктурирането**

(18) Таблицата по-долу дава обща представа за разходите по преструктуриране и неговото финансиране: [5]

Таблица 2

Разходи и финансиране на преструктурирането

Необходими средства (в хиляди SIT)	Собствени средства	Субсидии	Гаранции	Общо
Финансово преструктуриране	400 000	0	0	400 000
Маркетингово преструктуриране	496 000	0	0	496 000
Технологично преструктуриране	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Преструктуриране на работната сила	219 750	382 250	0	602 000
Организационно преструктуриране	4 900	0	0	4 900
Общо	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

(19) Главният елемент на подпомагането с държавни средства са *държавните гаранции*, покриващи заемите на стойност 1 100 000 000 SIT, предназначени за финансиране на технологичното преструктуриране на Javor Pivka. Като допълнително обезпечение за гаранциите, словенските органи са получили ипотека върху имущество, принадлежащо на Javor Pivka, на стойност, която съответства на сумата, покрита от гаранциите, тоест 1 100 000 000 SIT (около 4 584 000 EUR).

(20) Допълнително е предоставена държавна помощ под формата на *субсидия* от 382 250 000 SIT (около 1 592 000 EUR) за разходите по преструктурирането на работната сила. Тази държавна помощ ще покрива обезщетенията за уволнението на съкратените работници и разходите за обучение на тези работници, които са оставени на работа.

(21) Словения съобщи, че Javor Pivka ще внесе 2 119 650 000 SIT (около 8 832 000 EUR) за преструктурирането, съответстващи на 53,7 % от общите разходи.

4. **Състояние на пазара**

(22) Javor Pivka произвежда следните продукти, за които има следните пазарни дялове в ЕС (данните се отнасят до 2003 г., а числата CN се отнасят до Комбинираната номенклатура):

а) Кофражни панели (CN 4418 40): 3,91 %

б) Шперплатови панели (CN 4412): 0,18 %

в) Фурнир (CN 4408): 0,22 %

г) Дървени столове (CN 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %

[5] По време на процедурата Словения е декларирала, че разходите по финансовото преструктуриране са били „изключени от програмата за преструктуриране“ и е трябвало да бъдат покрити от търговски заеми, получени от Javor Pivka без каквото и да е участие на държавна помощ. Съответната сума от 400 милиона SIT не е била включена в разходите по програмата за преструктуриране. Но Комисията възприема гледната точка, че финансовото преструктуриране е неразделна и необходима част от програмата за преструктуриране и поради това разходите по него трябва бъдат включени в разходите по преструктуриране. Неговото финансиране, в размера, който е обезпечен от заеми, получени съгласно пазарната конюнктура и без държавна помощ, трябва да бъдат смятани като собствен дял на Javor Pivka. В тази таблица, както и в останалата част на решението, Комисията е включила тези суми в разходите по преструктуриране и в „собствените средства“.

(23) Сумарният пазарен дял на Javor Pivka за неговия продуктов асортимент на пазара на ЕС-25 през 2003 г. е бил 0,21 %.

III. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕО

(24) Както бе посочено по-горе, словенските органи не са изпратили уведомление за мерките, облагодетелстващи предприятието Javor Pivka. В писмото си от 16 май 2006 г., откривайки процедура съгласно член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, Комисията обясни подробно защо въпросните мерки са представлявали нова държавна помощ, за която е трябвало да бъде уведомена на основание член 88 от Договора за ЕО и тя да бъде оценена в съответствие с член 87 от Договора за ЕО.

(25) В допълнение, Комисията изрази съмнения относно това, доколко държавната помощ е съвместима с общия пазар и по-специално с Насоките на Общността относно държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение от 1999 г. [6] (оттук нататък „насоките“) по следните причини:

а) Комисията се съмняваше дали Javor Pivka е било допустимо за помощ за преструктуриране съгласно насоките. По-конкретно, Комисията постави под въпрос дали то бе „в затруднение“ по смисъла на насоките, като неговите лоши икономически показатели за 2003 г. може да са били такива по изключение, а не като част от тенденция. Комисията също така не бе сигурна дали Javor Pivka принадлежи към по-голяма бизнес група и дали не би могло да получи необходимото финансиране от собствениците си.

б) Не бе ясно как предприятието е смятало да възстанови своята дългосрочна жизнеспособност, особено поради това, че са липсвали данни за оценка на бъдещото икономическо състояние съгласно плана за преструктуриране.

в) Не бе предоставен пазарен анализ, с който да се оправдае отсъствието на компенсаторни мерки.

г) Комисията също така имаше съмнения дали помощта бе ограничена до необходимия минимум, тъй като не бе сигурно дали Javor Pivka е осигурило съществен собствен принос към разходите за преструктурирането и не бе известно откъде са дошли собствените средства.

д) Накрая Комисията поиска информация за всяка друга помощ, предоставена на Javor Pivka през 2004 г., за да се гарантира, че не е получило друга помощ за оздравяване и преструктуриране, в противен случай условието такава помощ да е еднократна, посочено в точки 48—51 от насоките, може да попречи на предприятието да получи още веднъж помощ.

[6] Насоките на Общността относно държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение, ОВ C 288, 9.10.1999 г., стр. 2.

IV. МНЕНИЕ, ПРЕДСТАВЕНО ОТ СЛОВЕНИЯ

(26) По време на официалните заседания, Словения е направила по същество следните коментари:

1. Нова държавна помощ или държавна помощ, предоставена преди присъединяването

(27) Словения настояваше, че решението за предоставяне на помощта, обвързващо за словенската държава, бе прието въз основа на благоприятното мнение на междуведомствената експертна комисия. Тъй като това решение е прието на 6 април 2004 г., тоест преди присъединяването на Словения към Европейския съюз и след като не се е кандидатствало за държавна помощ след присъединяването, Словения смята, че държавната помощ е предоставена преди присъединяването и към нея не се прилагат разпоредбите на член 87 и член 88, параграф 3 от Договора за ЕО.

2. Допустимост

2.1. Понятието за предприятие „в затруднение“

(28) Словения показа, като представи между другото финансово-производствените показатели в таблица 1 по-горе, че Javor Pivka се отличава с някои от характерните черти на предприятие в затруднено положение, както и че това не е само изолирано явление през 2003 г., а тенденция, която може да се проследи в течение на четири години (2000 г. — 2003 г.).

(29) В това отношение Словения обърна внимание, че Javor Pivka не е успяло да увеличи нетните си приходи от продажби по време на въпросния период. Резултатът от дейността му е бил отрицателен през целия период с изключение на 2000 г., а между 2001 г. и 2003 г. загубите са се увеличили. Текущите загуби през 2003 г. са били почти равни на половината от акционерния капитал на компанията. Възвръщаемостта от продажбите, акционерния капитал и активите е била отрицателна и се е влошавала непрекъснато в периода 2001 г.—2003 г. Потокът на свободните парични средства от производствена дейност е спаднал през периода и е бил отрицателен през 2003 г. Тази отрицателна тенденция е достигнала кулминацията си през 2003 г., когато за Javor Pivka е имало голяма опасност от банкрут.

2.2. Владеене на собствеността в Javor Pivka

(30) Словения изясни структурата на собствеността в предприятието Javor Pivka във връзка с особеностите на приватизационния модел, приложен в Словения след края на комунистическия режим. Словения е приложила своеобразния възглед, че дружественият капитал няма собственици, чиято самоличност може да се установи, нито частни, нито публични, а това е „обществен капитал“, който принадлежи на цялото население. Приватизационният процес е бил насочен към трансформиране на тази абстрактна концепция в по-ясни структури на владеене на собствеността с помощта на удостоверения за собственост, които са били разпределени сред населението. Тези удостоверения са могли да се заменят с акции в бившите „обществени“ дружества.

(31) В този процес важна роля са играли така наречените оторизирани инвестиционни компании (известни под акронима „PID“) и дружества за управление на собствеността („DZU“), които са били създадени, за да се позволи на частните инвеститори да създадат инвестиционен пул от своите удостоверения. След това тези удостоверения с помощта на инвестиционните компании са трансформирани в акции на различни приватизирани дружества, а от своя страна отделните инвеститори са получили в замяна акции в инвестиционните компании, а не директно в приватизираните дружества (инвестиционната компания е действала до известна степен като инвестиционен фонд).

(32) Но инвестиционните компании не са имали на разположение свободни средства (паричните единици на техните инвестиции са били удостоверенията), а и не са имали професионалните умения и опит да участват активно в корпоративното управление. Поради това те са били пасивни собственици, които взимат малко или никакво участие в ръководството на дружествата, които притежават.

(33) Такива пасивни инвеститори съставляват голяма част от имащите право на собственост в Javor Pivka (около 44 % от акционерния капитал). Те нямат нов капитал, който да инвестират в предприятието. Наистина, при въвеждането на програмата за преструктуриране всички институционални собственици са били поканени да участват в рефинансирането, но никой от тях не се е отзовал. Други 40 % от акционерния капитал са разделени между 1 255 дребни акционери, което съставлява най-малко 80 % от собствеността на Javor Pivka, която не е активно управлявана.

3. **Възвръщане към жизнеспособност**

(34) По тази точка Словения обясни, че прогнозите за дейността на Javor Pivka съгласно плана за преструктуриране и последващо възвръщане на предприятието към жизнеспособност са се базирали на анализи на пазара, включени в плана за преструктуриране, на прогнозите за продажби в различните сегменти на предприятието и на проучване на пазара.

(35) За да покаже надеждността на тези прогнози, Словения представи допълнителна информация. По-специално Словения обясни източниците на данни, върху които са базирани прогнозите и представи прогнозите за продажбите за периода 2004 г.—2006 г., категоризирани според специфичните изделия в продуктовия асортимент на предприятието.

4. **Компенсаторни мерки**

(36) По тази точка Словения приведе доводи, че не са били необходими компенсаторни мерки, тъй като поради пренебрежимия пазарен дял на Javor Pivka няма неправомерно нарушение на правилата на конкуренцията. В допълнение Словения приведе доводи, че нуждата от компенсаторни мерки трябва да бъде оценена с подобаващо отчитане на факта, че Javor Pivka е разположено в област, имаща право на регионално подпомагане съгласно член 87, параграф 3, буква а) от Договора за ЕО (вижте точка 54 от Насоките).

5. **Собствен принос**

(37) Словения уточни източниците на собствените вноски на Javor Pivka, както са изложени в таблицата в параграф (18) по-горе. Тези средства е трябвало да бъдат осигурени както следва: реализацията на активи чрез продажба (финансови и недвижимо имущество) е трябвало да осигури 958 427 170 SIT. Още 900 000 000 SIT е трябвало да дойдат от банкови заеми, получени съгласно пазарната конюнктура, без поддръжка от държавна помощ. Останалата част е трябвало да бъде осигурена чрез „амортизационни отчисления и амортизация“ на активи (очакваната сума е била за общо 1 111 786 000 SIT за периода 2004—2006 г.).

6. **Друга държавна помощ**

(38) В заключение, по тази точка Словения съобщи на Комисията, че Javor Pivka е получило държавна помощ за енергоспестяващи мерки. Помощта е дадена съгласно схема за стимулиране на възобновяеми енергийни източници, за ефективното използване на енергията и комбинирано производство на топлоенергия и електроенергия. Държавна помощ е била предоставена на 1 септември 2003 г. и изплатена на 19 февруари 2004 г. Тази информация беше подкрепена с документи.

V. **ОЦЕНКА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ**

1. **Наличие на държавна помощ**

(39) Съгласно член 87 от Договора за ЕО, всяка държавна помощ, предоставена от държава-членка или чрез държавни средства в каквато и да е форма, която нарушава или заплашва да наруши правилата на конкуренцията чрез облагодетелстване на определени предприятия или производството на определени стоки, в степента, в която засяга търговията между държавите-членки, представлява несъвместима държавна помощ, освен ако може да бъде оправдана съгласно член 87, параграф 2 или параграф 3 от Договора за ЕО.

(40) Комисията отбелязва, че държавна помощ е предоставена чрез държавни средства на отделно предприятие. Критерият за облагодетелстване на отделно предприятие също е изпълнен. По отношение на държавна помощ, дадена под формата на субсидия, изгодата за бенефициера е очевидна. За случая на гаранцията, ползата може да изглежда не толкова очевидна, тъй като Javor Pivka е предоставило обезпечение под формата на ипотека в замяна на гаранцията. Но словенските органи са приели да предоставят гаранция срещу ипотека в съотношение 1:1 (стойността на ипотеката е равна на сумата, покрита от гаранцията). За сравнение, търговските заемодатели не биха предоставили заем срещу съотношение, по-малко от 2,5:1 в полза на ипотеката. По това време Javor Pivka не е било в състояние да предостави достатъчна ипотека, за да обезпечи същия кредит според търговските условия. Фактически ипотеката, предоставена за гаранция, представлява пълния размер на незаложеното имущество на Javor Pivka по това време. Следователно гаранцията, предоставена от словенската държава, облагодетелства Javor Pivka, като позволява на предприятието да си осигури по-голям заем, отколкото иначе би имало възможност да получи срещу обезпечението, което би могло до предостави.

(41) Тъй като между Словения и другите държави-членки се извършва търговия с преработени продукти от дървесина и мебели, възможно е мярката да подобри позицията на получателя на държавна помощ спрямо неговите конкуренти в Словения и ЕС, така че впоследствие би могла да наруши правилата на конкуренцията и навреди на търговията между държавите-членки.

(42) Следователно, Комисията смята, че гаранцията и субсидията, които са предмет на обсъждането, съставляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

2. **Наличие на нова държавна помощ**

(43) Словенските органи направиха запитване дали Комисията е оправомощена да оценява държавната помощ в съответствие с членове 87 и 88 от Договора за ЕО с довода, че тя е предоставена преди присъединяването. Както Комисията изясни в решението за откриване на процедурата, за да се установи дали държавна помощ е осъществена преди или след присъединяването, съответното събитие е обвързващият законов акт, с който компетентните национални органи поемат задължението да предоставят помощта. ([7]) При отсъствие на такова решение преди присъединяването, мярката представлява нова държавна помощ, даже ако интервенцията на държавата е била известна преди това.

(44) В настоящия случай Комисията е заключила, че обвързващият акт, с който компетентните национални органи са приели задължението да предоставят държавна помощ, не е осъществен преди присъединяването. Съответните законови положения на Словения определят, че държавната помощ ще бъде предоставена с решение на правителството на базата на предложение от компетентното министерство. Макар че предварителните решения на междуведомствената експертна комисия и отговорното министерство са наистина необходими за възлагането, те не са достатъчни за предоставянето на държавна помощ. Определящото решение е на правителството. В настоящия случай резолюцията на правителството е издадено на 27 май 2004 г., а Словения се е присъединила към Европейския съюз на 1 май 2004 г. Следователно, мерките съставляват нова държавна помощ и за тях е трябвало да бъде съобщено въз основа на член 88 от Договора за ЕО и дадена оценка в съответствие с член 87 от Договора за ЕО.

3. **Съвместимост на държавната помощ**

(45) Като се има предвид, че въпросната помощ е помощ за преструктуриране, тя е съвместима с общия пазар, ако съответства на критериите съгласно насоките.

(46) С оглед на мнението на Словения и събраната информация по време на своето разследване, Комисията достигна до следните заключения по точките, които предизвикаха откриването на официалната процедура от нейна страна.

3.1. *Допустимост*

(47) С оглед на информацията, представена от Словения, Комисията се придържа към мнението, че резултатите от дейността на Javor Pivka, както са описани в раздел II.1 по-горе, показват, че наистина предприятието е било предприятие в затруднение по времето, когато държавната помощ, която е предмет на обсъждането, е била предоставена. По-специално Комисията обръща внимание на това, че проблемите на Javor Pivka са били част от тенденция през годините 2000—2004 г., а не просто изключително събитие през 2003 г.

(48) Комисията също отбелязва разясненията на Словения, касаещи естеството на собствеността на Javor Pivka. Поради пасивността и недостатъчния капиталов ресурс на институционалните собственици на Javor Pivka и фрагментираността на останалата част от собствеността, Комисията приема, че предприятието не е могло да получи необходимите средства от своите акционери. По същите причини и като взема предвид факта, че няма отделен собственик, който да държи повече от 15 % от акционерния капитал на Javor Pivka, Комисията възприема становището, че Javor Pivka не принадлежи към по-голяма бизнес група.

(49) Следователно Комисията приема, че Javor Pivka е било допустимо за държавна помощ за преструктуриране.

3.2. *Възвръщане към жизнеспособност*

(50) Комисията посочи в решението за откриване на процедура, че не е ясно как планът за преструктуриране ще даде възможност на Javor Pivka да възстанови дългосрочната си жизнеспособност. Това се отнася главно до петгодишните прогнозни оценки, показващи как предприятието вероятно ще се развива в резултат на мерките по преструктуриране. Комисията отбеляза, че Словения не е представила необходимата информация и данни, които да дадат възможност на Комисията да оцени предположенията за вероятния резултат от дейността на Javor Pivka съгласно плана за преструктуриране.

(51) В хода на процедурата Словения представи допълнителната информация, спомената в раздел IV.3 по-горе. Тази информация обяснява в достатъчна степен основата за възприетите предположения. Комисията отбелязва, че прогнозите за продажбите на Javor Pivka може би сега изглеждат твърде оптимистични при условие, че през 2005 г. и 2006 г. секторът е бил изправен пред жестока конкуренция от Далечния изток, която е довела до прекомерно предлагане и натиск за понижаване на цените. Но не е ясно дали тази информация вече е била известна в началото на 2004 г. В допълнение, самата Комисия е наблюдавала през 2006 г., че: „производството и потреблението на шперплат е нараснало значително през последните няколко години, като се развива силен експортен пазар за някои от видовете“. ([8]) С оглед на това, че на Комисията не е предоставена противоречива информация, която да постави под съмнение предположенията на предприятието и нейните собствени предположения, Комисията няма основания да ги оспорва. Затова Комисията счита, че прогнозите не изглеждат неправдоподобни, така че съмненията на Комисията по този въпрос са разсеяни.

([7]) За подробности вижте решението за откриване на процедура (цитирано в бележка под линия 1), точки 19 и 20 от писмото, както и решението на Комисията в дело C-3/2005 *FSO*, ОВ C 100, 26.4.2005 г., стр. 2, точка 38 и следващите.

([8]) http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3. *Компенсаторни мерки*

(52) Съгласно точки 35 и 36 от Насоките, трябва да се предприемат мерки за смекчаване, доколкото е възможно, на всяко неблагоприятно въздействие на държавната помощ върху конкурентите. Но такива компенсаторни мерки не са нужни там, където делът на бенефициера на съответния пазар е пренебрежимо малък. В тези случаи компенсаторните мерки не са условие помощта да се признае за съвместима с общия пазар.

(53) Комисията отбелязва, че съгласно предоставената от словенските органи информация Javor Pivka е активно на няколко продуктови пазара (шперплат, кофражни панели, фурнир и мебел, виж точка 22 от настоящото решение). По отношение на шперплата Комисията отбелязва, че в дело по сливане „разследване на пазара доказа до голяма степен, че различните видове дървесни плоскости като шперплат, талашит, необработени плочи от дървесни частици и плочи с повърхностно покритие, декоративни ламинати (HPL/CPL) и панелни компоненти на дървена основа за мебелната и строителната индустрии принадлежат към различни продуктови пазари ([9])“.

(54) По отношение на определянето на съответния пазар Словения е предоставила на Комисията проучване на пазара, което показва пазарните дялове на съответния продукт на пазара в ЕС-25. В това отношение Комисията няма причини да отстъпи от презумпцията в бележка под линия 20 от насоките, че съответният пазар е ЕИП. Тя припомня, че по-рано е оценила съответния пазар за продукцията на предприятията в европейката дървопреработвателна промишленост (включително и за дървесни плоскости) във връзка с дело за сливане ([10]), при което е заключила, че съответният пазар е бил по-голям от националния пазар и най-малкото е трансграничен в рамките на региона. Освен това, представената от Словения информация потвърждава предположението, че износът в Общността съставлява по-голямата част от продажбите на компанията Javor Pivka, до 54,7 % през 2003 г С оглед на горепосоченото, Комисията възприема позицията, че съответният пазар за продуктите, произвеждани от Javor Pivka, е ЕИП или ЕС-25.

([9]) Дело № COMM/M.4165 — *Sonae Industria/Hornitex*, Решение на Комисията от 28 юни 2006 г., съображение 11.

([10]) Дело № COMM/M.4165 — Sonae Industria/Hornitex, решение на Комисията от 28 юни 2006 г.

(55) Делът на Javor Pivka на пазара на ЕС-25, както е даден в раздел 2.4 по-горе, е 0,21 % (през 2003 г.) за продуктовия асортимент на Javor Pivka като цяло. В светлината на предишни решения, това може да се счита за пренебрежимо малко ([11]). Поради това и тъй като това решение се базира на насоките от 999 г., не са необходими компенсаторните мерки, за да се гарантира, че държавната помощ е съвместима с общия пазар.

3.4. *Помощ, ограничена до минимума*

(56) Съгласно точка 40 от Насоките, помощта трябва да е ограничена до възможния минимум, необходим за преструктурирането, а бенефициерите се очаква да имат значително участие в плана за преструктуриране със свои собствени средства, „включително чрез продажба на активи, които не са съществени за оздравяването на фирмата, или чрез външно финансиране при пазарни условия“.

(57) Собственото участие на Javor Pivka в преструктурирането е изложено в раздел IV.5 по-горе. Трябва да се каже от самото начало, че Комисията не може да приеме, че амортизацията на активите осигурява истинско собствено участие ([12]), защото не осигурява средства на разположение на предприятието, а също зависи от бъдещи дейности, които са резултат от предоставената помощ ([13]). Следователно, средства от този източник не могат да се вземат под внимание при изчисляването на собствено участие на Javor Pivka.

(58) От друга страна активите, от които се е лишило Javor Pivka, не се явяват съществени за неговото оцеляване и следователно постъпленията от тази продажба представляват валидно собствено участие. Същото важи и за средствата, получени чрез заеми от банки съгласно пазарната конюнктура без държавна помощ. Общо средствата от тези източници са на стойност от 2 119 650 000 SIT, които Комисията смята за собствено участие на Javor Pivka в преструктурирането.

([11]) Най-малкото във връзка с други примери съгласно Насоките от 1999 г., за подобно Решение на Комисията по помощ C-3/2005, FSO, ОВ C 100, 26.4.2005 г., стр. 2, съображения 38 и следващи.

([12]) Решение на Комисията от 22 февруари 2006 г. по дело № 464/05 AB Kauno, ОВ C 270, 7.11.2006 г., съображение 17.

([13]) Това беше потвърдено по отношение на потока на налични парични средства в решенията на Комисията по помощ C-19/2000 TGI, ОВ L 62, 5.3.2002 г., стр. 30, съображение 106, и помощ C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, ОВ L 287, 14.11.2000 г., стр. 51, съображение 52 и за Насоките от 2004 г. в делото AB Kauno (вж. бележка под линия 12).

(59) Собственото участие съответства на 45,5 % от общите разходи по преструктуриране, което може да се счита за значително съгласно насоките ([14]). Помощта също така изглежда е ограничена до необходимия минимум, тъй като предоставя само допълнителни средства, необходими за технологично преструктуриране и преструктуриране на работната ръка, и не предоставят на предприятието допълнителни средства.

3.5. *Друга помощ*

(60) Съгласно принципа за еднократно предоставяне на помощ, посочен в точки от 49 до 51 от насоките, Комисията не може да одобри държавна помощ за преструктуриране на предприятие, което преди това е получило такава държавна помощ. Комисията смята, че този принцип изисква от нея да вземе предвид всяка помощ за преструктуриране, предоставена в рамките на 10 години, предшестващи въпросната помощ, независимо дали първата държавна помощ е била предоставена преди присъединяването на държавата-членка към ЕС. В този смисъл държавна помощ, различна от целите на преструктуриране, не се отнася към въпроса.

(61) Словения е представила аргументи, че целта на тази помощ е била да насърчи енергоспестяването за екологични цели. Не се е появило нищо, което би могло да накара Комисията да се съмнява в тази информация. Следователно, Комисията приема, че тази помощ не е била дадена за целите на преструктуриране и не следва да се има предвид прилагането на принципа за еднократност на помощта.

4. **Допълнителна забележка**

(62) По време разискванията се оказа, че изпълнението на плана за преструктуриране е било забавено и някои части на технологичното преструктуриране не са били въведени съгласно графика. Изглежда, че тези проблеми в плана за преструктуриране не са били очевидни по времето, когато е предоставена помощта и поради това те не могат да служат като доказателство за поставянето под съмнение на възможността на плана да възвърне жизнеспособността на Javor Pivka. Въпреки това Комисията напомня, че одобрението на държавната помощ зависи от цялостното изпълнение на плана (точка 43 от насоките) и ще бъде наблюдавано (точка 45 от насоките).

(63) Следователно, Комисията очаква от Словения, съгласно точка 46 от Насоките, да представи най-малко два мониторингови доклада, единият, отнасящ се до 2007 г. — в края на януари 2008 г., и един, отнасящ се до 2008 г. — в края на януари 2009 г., които да съдържат подробна информация относно финансовите показатели от дейността на предприятието, както и за направените от него инвестиции.. Комисията подчертава, че ако предприятието не успее да направи всички инвестиции, предвидени в плана за преструктуриране, то ще бъде задължено да върне част от държавната помощ, даже ако е успяло да се върне към жизнеспособност ([15]).

VI. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(64) С оглед на горното, Комисията счита, че въпросната помощ е помощ за целите на преструктуриране, която отговаря на условията на приложимите насоки, т.е. Насоките за оздравяване и преструктуриране от 1999 г. Следователно Комисията намира, че въпреки че Словения е приложила неправомерно държавна помощ за целите на преструктуриране за Javor Pivka в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО, държавната помощ е съвместима с общия пазар,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ, която Словения е приложила за Javor Pivka, е съвместима с общия пазар съгласно член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО и Насоките на Общността относно държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение от 1999 г.

Член 2

1. Планът за преструктуриране следва да се изпълни изцяло. Следва да се предприемат всички необходими мерки за гарантиране на изпълнението на плана.

2. Изпълнението на плана ще бъде наблюдавано на базата на годишни доклади, предавани от Словения на Комисията. Доклад, отнасящ се до дейността през 2007 г. следва да бъде изпратен в края на януари 2008 г., и доклад, отнасящ се до дейността през 2008 г. — в края на януари 2009 г. Докладите следва да съдържат подробна информация относно финансовите показатели от дейността на предприятието, както и за направените от него инвестиции.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Словения.

Съставено в Брюксел на 10 юли 2007 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията

([14]) Вж. Решение на Комисията по помощ C 39/2000 *Doppstadt*, ОВ L 108, 30.4.2003 г., стр. 8, съображение 74, и Решение на Комисията по помощ C 33/1998 *Babcock Wilcox*, ОВ L 67, 9.3.2002 г., стр. 50.

([15]) Вж. Решение на Комисията от 13 септември 2006 г. по дело N 350/06 *MSO*, ОВ C 280, 18.11.2006 г.